

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 1. TEL.: 7-88

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA... 35.000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1.500 K

Hol lehetne ötszáz házat felépíteni Debrecenben

Terv a lakáshiány megszüntetésére

Az alábbi cikket, mely nem kisebb feladat megoldására, a lakáshiány megszüntetésére konstruált tervet, szíves készséggel leközzöljük, bár a magunk részéről mindjárt leszögezzük, hogy írójára bizonyos optimizmussal állítja be szép és egyébként helyes tervét, de nem számol a még fentálló sok akadályokkal.

Korunk egyik legfájdóbb és tagadhatatlanul legégetőbb sebé: a lakáskérdés. Megoldása annak, hogy a házigazdák lakásaikkal végre valahára szabadon rendelkezzenek és egyszersmind megoldása annak, hogy a jelenleg bérházban lakó családok is elhagyhassák lakásaikat anélkül, hogy az árokartra, az utcára, avagy cigánysátorba kellene költözniük. Kézenfekvő és magától értetődő logikus következtetés, hogy e bajon csakis építkezéssel lehet segíteni. A magánépítkezést — ez alkalommal — kikapcsolom számításaimból, mert ez tölem távolfekvő valami és ezt az illetékes tényezőkre bízom. Oldják meg, ahogyan jónak látják. Kényszerítsék azokat, akik megfelelő vagyonnal bírnak, hogy önmaguk számára új házakat építsenek, avagy külön építési adóval terheljenek meg minden jövedelmet és minden vagyont és ebből létesítsenek építési alapot és építsenek modern bérházakat, vagy a föld- és telekértékemelkedési adó behozatalával teremtsenek új hatalmas alapot és tőkét az építkezésre, egyszóval cselekedjenek úgy, ahogyan jónak látják. És ha nem építenek, az sem baj. A szabad pályán levő ember előreláthatólag mindég fog annyit keresni, hogy megfogja tudni fizetni a mindenkorai szabadforgalmú legmagasabb lakbért is.

Csak egy osztály van, amelyik erre nem képes és nem lesz képes: a miénk, a tisztviselőosztály. En ennek a lakásügyével kívánok pár sorban foglalkozni.

A tisztviselők lakásügyét másképp, mint közös akcióval, nem lehet rendezni. Ennek az akciónak elejétől végig szerves egészben összefüggőnek kell lennie. És pedig nemcsak a kérésnek, az igénylésnek, hanem a tervezésnek és a kivitelnek — az építkezésnek — is. Nem elég az, hogy az akció a mérnöki felmérésig elerkezett és — a bázisok most már kiszakozhatók. Azontúl építse fel mindenki a saját viskóját, ki ahogyan tudja. Isten mentsen bennünket az ilyen építkezéstől (de még a város is). Olyan fecskéfécszek (nyomorváros) lenne ottan, amilyen csak ottan van, ahol cigányok laknak. (II. Olajütő lenne.) Mert a legtöbb tisztviselő vagy nem építene rajta semmit sem, mert nem áll módjában, — vagy pedig olyan kalibákat tákol-

nának össze, hogy abban nem volna köszönet és azok szépsézetit szempontból sem válnának a város díszévé. Az építkezésnek tervszerűnek és egyöntetűnek kell lennie. A tisztviselő-telep legyen egy darab a jövő nagyvárosából. Kertváros legyen.

Legyenek szép egyenes utcái, — amelyben a telkek téglalapszerűen, hosszában terüljenek el egymás mellett, hogy a közművek (úttest, villany, vízvezeték stb.) minél kisebb költséggel legyenek létesíthetők. A házak legyenek jók, tartósak, erősek (hogy örökös, állandó javítások ne legyenek napirenden), célszerűek, praktikusak és feleljenek meg a mai kor minden követelményeinek. A házakat — egytől-egyig — kivétel nélkül egy költségvetés keretén belül adják ki, ne a legolcsóbb tervet benyújtó és legjobb — legtartósabb — házakat építő vállalkozóknak. (A magam részéről a társas házak építését is igen jó megoldási módnak tartom).

Es most jön a legnehezebb kérdés: honnan vegyék reá a fedezetet, a pénzt? A legnagyobb díszet és elismerés illeti a város vezetőségét, amely ezt a külföldi kölcsönből akarja biztosítani. A terv nem is új és nem rossz. (Nekem nyolc esztendő ideám, hiszen régi szerelmese és szerény munkása vagyok a tisztviselőtelepek létesítésének — és jóval a budapesti kertváros-akció kezdete előttről dobálódik.) Én annak idején egyenesen dollárra gondoltam. (De az éppen úgy lehet bármely más — kedvező feltételek mellett nyújtott — idegen valuta is.)

A szükséges tőkét azonban — szerintem — az államnak kellene felvenni és garantálnia. Vagy felerészben az államnak és felerészben a városnak. Mert a tisztviselőnek semmi sincs és e semmiből nem építhet (és erre külföldi kölcsönt sem kaphat), kölcsön nélkül pedig nincsen építkezés.

Es most nézzük csak, kinek áll érdekében az építkezés?

Az építkezés — mint szenvedő alany — elsősorban a tisztviselő érdeke. Régi álma, vágya menne teljesedésbe akkor, amikor saját otthonra tenne szert. Erre azonban a saját anyagi erejéből teljesen képtelen, mert abból legfeljebb csak légvárak építésére futná.

Szerencsére azonban más, hatalmasabb érdektársai is vannak. Elsősorban a távoli, a nagy, a hatalmas, mindenütt jelenlévő állam, amelynek elsőrendű érdeke az, hogy tisztviselői nyugodt, állandó, békés, örökös otthonot leljenek és ne kóboroljanak egész életükön keresztül bolygó holdandí módjára. Hogy a lakáskérdés örökös gondja ne zavarja őket és hogy ettől függetlenül végezhesék dolgaikat.

Másodszorban fontos, sőt elsőrendű

Olaszország pártolja Magyarországot azon törekvésén, hogy kijusson a tengerhez

Budapestről jelentik: A külügyi bizottság tegnapi ülésén Walkó külügyminiszter többek között nyilatkozott Jugoszláviával való viszonyunkról. Elmondta, hogy erről a kérdéssel a miniszter Nincses külügyminiszterrel a legutóbbi genfi tartózkodása alatt hosszabb eszmecsere-t folytatott, amelynek eredményeként diplomáciai uton tárgyalások indultak meg a terv va-

lóra váltásáról és ezzel kapcsolatban az összes összefüggő kérdések rendezéséről. Ezek között szerepel — mint a tárgyalás egyik igen lényeges kérdése — Magyarország útja a fiemei kikötőhöz. A miniszter hangsúlyozta, hogy a tengerhez való kijutásunknak ez a megoldása olasz részről is kedvező fogadtatásra talált.

Bomlás előtt a fővárosi demokratikus blokk

Gál Jenő a tanácsnokválasztás után kilépett a blokkból

Budapest, nov. 5. Az általános tisztújítás során szerda délután került sor a tanács megújítására. Az üresedésben levő kerületi előjárói állás betöltésére, továbbá a tisztifőügyész, tisztifőorvos és két árvaszéki elnök helyettes megválasztására.

Pontban 6 órakor 284 szavazattal zárta le Kakulyay Károly, a szövetszedező küldöttség elnöke a szavazást, amely 4 órakor kezdődött.

Nyolc órakor hirdette ki dr. Ripka Ferenc főpolgármester a szövetszedező küldöttség jelentését. — E szerint a közgyűlés a 9 jogi minősítésű tanácsnoki állásra megválasztotta dr. Csupor Józsefet, dr. Berczel Jenőt, dr. Édes Endrét, dr. Vajna Edét, dr. Lobmayer Jenőt, dr. Puróbl Győzöt, dr. Lieber Endrét, dr. Borvendég Ferencet, dr. Némethy Bélát.

A szavazás után dr. Gál Jenő bizottsági tag, aki a demokratikus

blokk intézőbizottságának tagja, az újságíróknak kijelentette, hogy a mai naptól kezdve nem tekinti magát a blokk tagjának.

Az újságírók kérdésére dr. Gál Jenő a következőket válaszolta:

— Nincs egység a blokkban, azért mondtam le. Nemcsak a végcélok, de egészen közelfekvő célok tekintetében sincs egység a szociáldemokrata és a demokrata párt között. Holnapután valószínűleg a kilépések sorozata fogja követni az én kilépésemet. Új utakat, új csapásokat kell keresni. A magyar polgári társadalomban meglévő elválasztó vonalaknak el kell tűnniök és meg kell találnunk azokat az erőket, amelyek a polgári társadalmat egyesítik. A magyar polgári társadalom egységének gondolatában látom azt az új erőforrást, amelyből a kiegyenlítő békesség megszülethetik.

érdeke a tisztviselő-telep felépítése (a tisztviselők házhöz juttatása) a városnak magának. Még pedig igen reális — anyagi — szempontból. Nem lehet közömbös ugyanis a városra nézve az, hogy — mondjuk — 500 tisztviselő szerte-széjjel szórva, bérházban lakik-e (és kereseti adón kívül egyebet nem fizet), vagy ez az 500 tisztviselő külön telepen a saját házában lakik és az adómentes esztendőket lejártá után a város terhehez szintén hozzájárul.

Én azt hiszem, ha IV. Henriknek Páris városa megért egy misét 500 adózó polgárral (illetve, hogy ennyit nyerhessen), Debrecen sz. kir. város is hozhat egy kis áldozatot. — És azt hiszem, hogy tulajdonképpen a város fog legjobban járni.

A városnak tehát egy teendője van. Szerezze meg a lehető legkedvezőbb feltételek mellett és garantálja a kölcsönt. Úgy a tőkét magát, valamint az esedékes részleteket és ezzel tegye lehetővé az 500 házat ma-

gában foglaltó tisztviselő-telep létesítését és legrövidebb időn belül való felépítését (E helyen felhívom a város minden nemesebb ügy iránt: mindenkor melegen érdeklődő és az igaz megértő nagyjóremű vezetőségének a szíves figyelmét ama fontos körülményre is, hogy az építkezés kora tavasszal — pl. már februárban — kb. 20%-kal olcsóbb, mint később és így komoly szándék esetén a szükséges lépések azonnal megteendők volnának, mert máskülönben a korai építkezésből semmi sem lesz.)

A város mindenkorai vezetőségének igen szép feladata van. Öröködni polgártársai életére és vagyonára, azok érdekeit szolgálni és azok életét a lehetőség legszélső határáig megkönnyíteni. Hogy e célokot elérhesse mikor intézkedéseit a jelenben megteszi, a multat kell vizsgálnia és a jövőt kell szem előtt tartania. His én hiszem, hogy a város böles befelőlése a jelent is szolgálva: elsősorban a jövőt fogja szem előtt tartani. Az

a jövőt, amikor — az adómentes esztendő lejártá után — a város terheiben 500 új háziúr siet osztani a régiakkal és könnyíti meg terheiket. Az épülő tisztviselő-telep (a telkek és a házak) a teljes lefizetésig biztosítékul maradjon a város tulajdona. A tisztviselő pedig törlesztésül legyen köteles beszolgáltatni: 1. a mindenkori teljes lakbérét, 2. és ezenfelül a fizetésének annyi százalékát, amely a lakbérrel együtt a telkek és ház annuitását éppen fedezi — mind addig az időpontig, amíg a teljes tartozás kifizetettik.

En azt hiszem, hogy e két tétel teljesen és tökéletesen elegendő volna az évi részletek pontos törlesztésére nem akadna tisztviselő, aki azt szíves készséggel fel ne ajánlaná a város ez esetben semmi kockázatot nem vállalna s eszelekedetével — akkor, amikor 500 lakást tehermentesítene régi lakóitól és tenne szabaddá s 500 új adózó polgárral tenné nagyobb terhek viselésére képessé a várost, ugyanakkor ragyogó példát mutatna az egész ország számára abban, hogy miként kell a lakáskérdést megoldani s ezzel a város fejlődését óriás lépésekkel — egy teljes évszázaddal — előbbre vinni s ugyanakkor elhatározása nyomán hamarosan megindulna a lázas munka s a mai munka és keresési lehetőség nélkül télenkedő munkás, magyar emberek ezrei és tízezrei jutnának munkához, keresethez és áldva emlegetnék a város büles vezetését, mint akinek belátása és józan esze e munkát megindította.

E fery kivételének — szerintem — semmi nehézség nem áll útjában. A város a megfelelő telkekkel (házhe-lyekkel) is rendelkezik. Csak a feltételeket kell megállapítani, a felhívást kihozzák és a jelentkezőket összeírni. Bonitás szempontjából szerintem teljes lakbérre és azt az annuitás összegéig kiegészítő lekötött fizetése minden tisztviselő jó. És ha ezen felül is kívánatos még bizonyos biztosíték, az esetben — az esetleges értékesítkelés erejéig (mondjuk esetleg az építési tőke 20—25%-a erejéig — az egyénekenkénti életbiztosítással szintén megszerezhető. Ezen felül már csak egy szükség. A lakbérnek felszabadítása. — Nem vagyunk híve a kötött lakásrendszernek. A kommunizmus maradványának tartom és esodálom, hogy a kormány már régen meg nem szüntette. Mielőtt megszüntetendőnek tartom és a lakbérnek 100%-os aranyalapon való folyósításától várom a bajok orvoslását. Ha a tisztviselők 100%-os aranylakbért kapnak, akkor tisztán a lakbérük terhére is építhetnek, mert az annuitás már abból — pótlás nélkül is — kifutná. És könnyen futná is. Hiszen a fővárosi társas-házak építészénél az 1—2—3 szobás lakások bére (természetesen mellékhelyiségekkel együtt) 5 és fél, 8 és fél és 12 millió koronát tesz csak ki, már pedig a tisztviselők lakbérére a legalsóbb fizetési osztályokban is elérné, sőt meghaladná ezt az összeget.

És végül még egyre bátorodom a város vezetőségének szíves figyelmét felhívni. A régi rómaiak „panem et circenses“-e helyett a mai kor népe ma még csak „panem“-et kér. Adni kell neki, amíg nem késő. Mert aki dolgozik, az nem éhezik (mert keres) és megelégedett. És az ilyen népet kormányozni és vezetni is könnyebb. És még valamit. József főherceg annak idején — nagy áldozatok árán — a cigányokat akarta állandó lakóhelyre letelepíteni. Hát a tisztviselők állandó telepítése hiszen olyan fontos, mint a cigányoké volt!

En azt hiszem, a tisztviselő ember is olyan ember, mint a többi. En azt hiszem, a tisztviselő is sokkal hűs-

gesebb polgára lesz annak a városnak, amelyből egy kicsiny kis darabka (egy tenyérnyi a nemzet testéből) teljesen az övé, a saját tulajdona, mint annak a városnak, melynek csak a járdája az övé (és az is csak addig, amig tapossa).

Ne méltóztassanak megfelekedni arról sem, hogy e tételt úgy is meg lehetne fordítani, hogy minden alkalmazó — így az állam és a város is — köteles alkalmazottjai természetbeni lakásáról gondoskodni, tehát építeni a számukra és amikor a tisztviselők e terheket hajlandók átvállalni, tulajdonképpen a más kötelezettségét veszik magukra s akkor, amikor a költségeket teljesen magukra vállalják és azért minden ga-

ranciát megadnak, munkaalkalmak létesítésével és nyújtásával tulajdon képpen az államon segítenének, mert hiszen az építési kölcsönt nem teszi zsebre, hanem azzal munkaalkalmat teremtenek, munkát nyújtanak, munkanélküliséget szüntetnek s az építkezés révén jótékonyan szerte-szét folyó összegekkel az ipar és kereskedelem minden ágát felvirágoztatják s ezzel elkerülhetővé teszi azt, hogy az állam legyen kénytelen munka hiányában a munkanélküli segélyek száz meg százmilliárdját kifizetni és a munkásságot ezzel is a munkátlan életre és a manna-várásra szoktatni.

(Szoboszlay Sándor.)

A nemzetgyűlés rövidesen befejezi misszióját

Nem várják be a mandátumok teljes lejártát

Budapestről jelenti tudósítónk: A választások hírével kapcsolatban ma igen jól informált politikusoktól a következő információt kaptuk:

Eldöntött tény, hogy a második nemzetgyűlés rövidesen befejezi misszióját és a miniszterelnök semmi körülmények között nem óhajtja bevárni a nemzetgyűlés mandátumának teljes lejártát. — A kormányt az új választások megejtésére az a körülmény készíteti erkölcsileg, hogy a nemzetgyűlés —

minthogy ennek nincsen alkotmányozó jellege — tulajdonképpen nem hivatott az alkotmányjogi kérdések megoldására. — Informátorunk megjegyezte, hogy az alkotmányjogi kérdések közé egyáltalában nem tartozik a királykérdés, minthogy az 1920. évi I. tc. ebben a vonatkozásban intézkedik és a személyi megoldást illetően a Kormány-nak az a felfogása, hogy ennek a kérdésnek aktualitása még nem érkezett el.

Gyújtogatás, pusztítás Olaszországban a Mussolini elleni merénylet miatt

Róma, nov. 3. A lapok különböző incidensekről számolnak be, a melyek a Mussolini ellen elkövetett merénylet következtében támadt izgalom kacsán különböző városokban lezajlottak. — Cagliari-ban (Sardinia) két szerkesztőséget gyújtottak fel és egy ellenzéki képviselőt letartóztattak. — Az egyik Mi-

lánó közelében fekvő helységben a néppártiak egyesületi helyiségeit és egy nyomdát felgyújtottak. A tüzoltók megakadályozták munkájukban, úgy hogy mindkét épület leégett. — Nánolyban is elpusztították néhány fascista-ellenes értelmű ember lakását.

Györki és Rassay a felsőházi javaslat vitájában

Budapest, november 3. A nemzetgyűlés szerdai ülésén a felsőházi javaslat folytatódó vitájában Györki Imre kifogásolta a javaslatot, a melyet nem tart összeegyeztethetőnek a demokrácia szellemével. Takarékossági szempontból sem tartja helyesnek a felsőház megalkotását. Az általános titkos választójogot követeli és mivel a javaslat ellen számos kifogása van, azt nem fogadja el.

A következő szónok Rassay Károly volt, ki a javaslatot a jogfoly-

tonossággal ellentétben állónak látja. Választott felsőházat szeretne. Azt állítja, hogy a kormány elő akarja készíteni a Habsburg restaurációt.

Beszédét azzal a megokolatlan váddal fejezte be, hogy a kormány nem forradalmi alapon reakciót, hanem a reakció módszerével forradalmat készít elő. (Élénk ellentmondás a jobboldalon.) Rassay a javaslatot nem fogadta el.

Áttérve az interpellációkra, Kun Béla a hódmezővásárhelyi törvény-

hatósági választással kapcsolatban kiadott belügyminiszteri rendeletet teszi szóvá és kéri annak visszavonását. Interpellációját kiadják a belügyminiszternek s az ülés fél 3 órakor ért véget.

Jövő évben meglesz a harmadik balmazújvárosi vonatpár

Annak idején megírjuk, hogy Debrecen törvényhatóságának támogatását kérte Balmazújváros és Debrecen közötti vasútvonalon az állam vasutak állítsák be a harmadik vonatpárt. Az október 7-iki közgyűlésen ezt a támogatást el is határozták. A MAV igazgatósága most értesítette Debrecen városát is, hogy a kért harmadik vonatpárnap a forgalomba helyezését a jövő évi menetrendbe már beállították.

Ohlemüller Gerhard előadása Debrecenben

Ohlemüller Gerhardnak, a Prot. Védszövetség főtitkárának Debrecenben léte alkalmával a debreceni ref. lelkesztésület tagjai rendkívüli gyűlésre jöttek össze tegnap este 6 órakor, hogy az európai jelentőségű pozíciót betöltő szónok előadását meghallgassák. Bizalmas jellegű felvilágosítást adott a főtitkár az egybegyűltnek a protestantizmus védelméről és a követendő egységes eljárásról.

A főtitkár előadása után Csikesz Sándor, az ORLE főtitkára bejelentette, hogy úgy az ORLE, mint az Országos Presbyteri Szövetség be fog lépni a Prot. Védszövetségbe.

Robbanás az újpesti csatornában

Budapestről jelentik: Tegnap este Újpesten a Boeskey-utca sarkán különös eset történt. Az utca csatornájából lángoszlopok törtek elő, majd robbanás következett, a mely felszakította a csatorna rácsát és a kövezetet. — A robbanás megsebesítette Csepregalics Mátyásné, akit a mentők az újpesti kórházba vittek. — Ugyanebben az időben a Boeskey-utcától a Dunapartig húzódó uton, mintegy 150 méter hosszúságban ugyancsak történtek robbanások, amelyeket lángoszlopok követtek.

A rendőrségnek az a felfedése, hogy a közelben levő vegyszeti és anilin-gyár fel nem használt selejtes terméke halmozódott össze a csatornában, amely gázt fejlesztett és önmagát gyújtotta meg. — A rendőrség a vizsgálatot tovább folytatja.

Shell a világ márkája

Shell-autóbenzin
Shell-autóolaj
Shell-tractoroilaj
Shell-petroleum
mindentől kapható.
Shell Kőolaj R.T.
debreceni kirendeltsége.
Ferenc József ut 38. Telefon 15-11

PULLOVER
különlegességek
Kornfeldnél.

Autó benzin

garantáltan kétszer raffinált és rektifikált
0.736-os fajszulyban
literenként 6000 kor.
egyaránt minden vevőnek.
Mennyiség vételnél külön árengedmény
Pataky Garage
Erzsébet-u. 32. Tel. 12-52.

A színügyi bizottság a színház megmentéséért

Szubszención kívül egész szezonra fűtést, világítást fog kapni a színház -- Javasolják, hogy a közgyűlés engedje el a vigalmi adót, ezzel szemben Kardoss színigazgató mérsékli a helyárat

Debrecen város színügyi bizottsága tegnap délután 5 órakor a Városháza tanácstermében dr. Magoss György polgármester elnöklése mellett nagyjelentőségű ülést tartott.

A vidéki színészetet ért válságba a debreceni ugyszólván történelmi multu Csokonai-színház is eljutott a lét vagy nemlét nagy problémájához. Kardoss Géza — aki eddig arról volt híres a színész társadalomban, hogy társulata minden tagjának pontosan fizette a gázsit — november elsején nem tudta kötelezettségét teljesíteni. Utolsó segélykiállással fordult Debrecen városához: mentse meg a Csokonai-színházat attól, hogy kapuit bezární legyen kénytelen.

A segítés módjával foglalkozott tegnap a város színügyi bizottsága. Az ülés iránt nagy érdeklődés nyílt. Olyan bizottsági tagok is résztvettek ezen az ülésen, akiket nagyon ritkán lehet idefent látni, de akik most eljöttek, mert a színház megmentéséről volt szó.

A bizottságot dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok tájékoztatta referátumban az ügyek állásáról.

Elfogadták a társulati névsort

Először a társulati névsort bírálták el. Csűrös bejelentette, hogy a szerződés szerint a társulat művész tagjainak a száma 24, Kardoss azonban 28-at, a kardalososok száma 24, ehelyett 25-öt szerződöttetett az igazgató.

Miután a maga részéről úgy látja Csűrös, hogy a mostani társulat sokkal jobb mint az előző évekbeliek voltak és épen ezért a színelőadások sokkal magasabb színvonalúak — javasolja a névsor elfogadását.

A bizottság társulati névsort hozzászólás nélkül egyhangulag elfogadta.

Mit kért a színigazgató

A tárgysorozat második pontja a színház támogatásának kérdése.

Az igazgató kérvényt adott be a városhoz bizonyos támogatás iránt — azonban az ezután következő időben a válság olyan nagy mértékű lett, hogy újabb beadvánnyal fordult az igazgató városához és ebben kijelentette, hogy az előbb kért támogatás mellett sem tudja a színházat tovább vezetni, hanem kéri, hogy a város vállalja magára a színház teljes fűtést és világítását, engedje el Kardossnak a városal szemben fennálló körülbelül 120 milliónyi tartozását, mentse fel a vigalmi adó kötelezettség fizetése alól, sürgősen utaljon ki számára 200 millió kamatmentes vagy minimális kamatozású kölcsönt, végül kéri, hogy a szubszenciót száz millióval emeljék fel.

Kardossnak ezt a beadványát akkor részletesen közöltük is. — A kérelmet kiadták a számvevőségnek átvizsgálás és javaslattevés végett.

A főszámvevő jelentése szerint a színház vesztesége 720 millió

Ary Lajos főszámvevő betérjésztette jelentését, mely többek között a következőket tartalmazza:

A Csokonai színház mérlegéből megállapította, hogy 720 millió veszteséggel zárult. Ennek oka első sorban az, hogy a színházi nézőtér látogatottsága 60 százalékra esökkent, másodsor az általános pénztelenség és az egyéb szórakozási lehetőségek megszorodása idézték elő.

A főszámvevő javasolja a következőket: Adja meg a város a színháznak az eddig élvezett 20 ezer aranykorona szubszenciót, a tüzbiztosítási és vízdíjakat vállalja magára, fizesse a város egy gépész és két tüzoltó illetményét, a természetbeni segélyt emeljék fel olyan módon, hogy a város vállalja magára a színház teljes fűtést és világítását, engedélyezze a vigalmi adónak 150 millió általánosösszegeben való fizetését. Ez összesen 753.694.370 koronát tesz ki az előző évi 543.237.275 korona szubszencióval szemben.

Ezután ismerteti a főszámvevő, — hogy mit kaptak a régi színigazgatók a mai érték szerint s kitér rá, hogy Komjáthytól Mezeiig 222—203 millió szubszencióban részesítette a város őket.

Kijelenti Ary főszámvevő hivatalos bejelentésében, hogy a Kardossnak adott mostani segélyekkel a saját maga által elkészített költségvetés szerint a Csokonai színház anyagi egyensúlyának kérdése megoldva nincs, de ezirányban a házipénztár mai helyzete szerint tovább menni nem lehet, hanem a megoldatlan részt Kardossnak magának kell megoldania.

Ezután tanácsokkal is ellátja Ary főszámvevő Kardoss igazgatót a jelentésében. Azt ajánlja, hogy a személyzeti fizetéseket, a vendégszerepléseket, a hirdetési és nyomtatvány számlaösszeget jelentősen redukálja, a nézőtér látogatottságának emelése végett a helyáratat szállítsa le és tartson több debutáni előadást.

— A pénzügyi kérdések további megoldásához — mondja tovább Ary főszámvevő jelentése — két út vezet: helyesebb gazdálkodási rendszer és a kilátásba helyezett mozi engedély megnyerése esetén annak gazdaságos felhasználása. Ugy képzeli az engedély leg gazdaságosabb értékesítése módját, hogy az nem lesz kapcsolatos a színház üzemével, hanem a város bevételeit képezi majd.

Rámutat Ary arra is, hogy ne csak a várostól várják a színház talpraállítását, hanem a rajta kívül álló tényezők is siessenek segítségére.

Ezután ismerteti a jelentés Miskolc és Szeged város támogatását a színházakkal szemben. Szeged ingyen fűtést és világítást ad, a vigalmiadót teljes egészében visszaadja a színigazgatónak, Miskolc pedig ingyen világítást, fűtést, 5 százalékos vigalmiadó kedvezményt, ez évben 300 millió segélyt adott a színigazgatónak.

Dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok kijelenti, hogy a főszám-

vevő jelentése mellé áll és még bizonyos kibővítést javasol. Megemlíti, hogy a lapokban többféle javaslat jelent meg arra vonatkozólag, hogy lehetne a színházon segíteni. — Ezek között áll az, hogy a város vegye házikézelésbe a színházat. Meg van győződve róla, hogy ha a város ezt megtenné, sokkal többbe kerülne a színház fenntartása, mint így. Volt idő, amikor tényleg házikézelésben tartották a színházat, de akkor is igyekeztek hamar kiadni.

Másik módként az új színigazgatót ajánlották. Ennek sem látja értelmét — mert teljes objektivitással meg lehet állapítani, hogy Kardoss művészi szempontból kifogástalanul vezet a színházat. Teljes a fegyelem a társulatban, műsorváltás is alig fordul elő és az előadásokkal a közönség teljesen meg lehet elégedve.

Ami a számvevőségnek azt a megjegyzését illeti, hogy gazdaságilag nincs jól vezetve a színház, arra csak annyit mond, hogy akárki jönne Kardoss Géza helyére, ugyanazokkal a nehézségekkel kellene megküzdnie. Nem az igazgató gazdasági ügytelensége okozta a bajt, hanem az általános gazdasági depresszió és a mozik nagy konkurenciája.

Kardoss debreceni ember, akit a családi viszonyai idekötnek. Igazán nem volna értelme, hogy miért cseréljük fel idegen emberrel.

— A magam részéről azt javaslom, adja meg a város Kardoss Gézának az egyáltalán lehető támogatást és próbáljon más uton is támogatást szerezni neki. Előadói javaslatom a következő: A város adjon 20.000 aranykorona szubszenciót. Vállalja a színház teljes fűtést és világítását, egy gépész és két tüzoltó fizetését, a biztosítási és vízdíjat, a vigalmiadót 150 millió általánosban állapítsa meg, mely utólag lenne fizetendő. Ezenkívül írjon fel ismételtlen a város a belügyminiszterhez mozgólépjéképzet engedély elnyerése iránt, írjon fel a kultuszminiszterhez, hogy a Csokonai színházat 200 millió állami szubszencióban részesítsék.

Markovits Elemér keresi a hibát

Az előadói javaslatához Markovits bizottsági tag szól hozzá.

— Kétségtelen — mondja — hogy hat év óta, mióta Kardoss vezeti a színházat, a törvényhatósági bizottság a színházzal kapcsolatban nem foglalkozik egyébbel, minthogy milyen összeggel siessen segítségére. Az igazgató kijelentette legutóbb, hogy nem marad más hátra, minthogy bezárja a színházat, ha nem kap megfelelő segélyt. Ebből nem következik nagy veszély, — hiszen Budapesten is megbukott nem egy színház és azért nem omlott össze a világ. Nem egy budapesti színigazgató akadna, aki, ha átadná a Csokonai színházat ellenérték nélkül, szívesen lépne társulattal hetenként háromszor négyszer, hogy előadást tartson. Ezzel a város eleget tenne kötelességének.

— Amikor a kormány nem jön semmivel segítségére a színháznak, nem lehet a város közönségére hátrítani azt a

feladatot, hogy tartsa el a színházat, különösen nem akkor, amikor a város nagy közönsége ellene van annak, — hogy ilyen nagy áldozatokat hozzanak a színházért. (Magoss polgármester tagadólag int a fejével.)

Markovits: Hiába méltóztatik inten. Magoss György: Nem lehet az egész város nevében így beszélni.

Markovits: Hogy a színház iránt nincs fogékonysága a közönségnek, — mutatja az, hogy nem látogatják a színházat. Pedig az a színvonal, melyen ma a debreceni társulat áll, megfelel a debreceni igényeknek, tehát nem az előadásokban van a hiba. Az egész világot elfogta a moziláz, bármely társadalmi osztályhoz tartozó ember szívesen megy oda, főleg azért is, mert olcsóbb. Eddig azt hallottuk Kardossról, hogy veszteségei vannak a színház miatt, most azt halljuk, hogy ha felértékelik a berendezését, aktíve áll Kardoss.

Közbeszólás: Adósságai vannak.

Markovits: Én nem néztem bele a könyveibe. Az előadói javaslat szerinti összeget nagynak tartja. Indítványozza, tartásuk fenn, amit eddig adtak. Mójában van az igazgatónak néhány tagot az elsőrendűtagok közül elbocsátani, tehát itt is spórolhat.

Legmegfelelőbbnek azt tartaná, ha sikerülne a városnak moziengedélyt kapnia, mert ezáltal nagy jövedelemhez jutna a házipénztár és így a város közönségének megterhelése nélkül segítségére siethetnének a színháznak.

Dr. Versényi Tibor: Inkább Kardosst segítsük

Dr. Versényi: Cáfolja a főszámvevő jelentésének azt a részét, mintha Kardoss rosszul gazdálkodna. Emellett sem miféle komoly indok a jelentésben nincs. Nagy tévedése a jelentésnek ez a része, hogy a színházi felszerelést, — ha felértékelik, nem lesz deficit. Nem a vagyoni helyzetét akarjuk elbírálni a színháznak, hanem a prosperitását. — A felértékelés nem érinti a színház jóvelmezőségét. Az igazgató nem azt mondja, hogy értéktelen a színház, — hanem, hogy nem jövedelmező. Markovits kijelentésére megjegyzi, hogy nem arról van szó, Kardoss-e az igazgató vagy más. Senki sem tudná úgy vezetni a színházat, hogy az fenntartható legyen a mai viszonyok mellett. Az a kérdés tehát, kinek adjunk támogatást egy új embernek, vagy Kardossnak, — aki már hat éve sokat áldozott a színházért. Neki kell megadni a lehetőséget, hogy magát is helyrehozhassa és a színházat is fenntartsa. Hogy a város közönségének nagyobb része a színház mellett van, az a közgyűlésen el dől. A javaslatot elfogadja.

Balogh István indítványozza a vigalmi adó teljes elengedését

Balogh István: Javasolja és kéri, — hogy a bizottság szavazza meg a vigalmi adó teljes eltörlését, annál is inkább, mert békében drágábbak voltak a jegyek, mint most, holott ma a kiadók sok is nagyobbak.

Kardoss kijelenti, hogy eddig másfélmilliárd vigalmi adót fizetett

Kardoss Géza szólal fel ezután és kijelenti, hogy 1 milliárd váltótartozása van. Kimutatja, hogy 1.553.345.634 koronát, tehát több mint másfélmilliárd koronát fizetett eddig vigalmi adó ci-

mén. Kijelenti, hogy előadói javaslat szerinti segélyek mellett sem képes a színházat tovább vezetni. Feltétlenül szüksége van arra, hogy legalább 200 millió előleget adjon a város és hogy az esedékes adósságát engedjék el. — Őszintén be kell vallania, hogy november 1-én nem tudott gázsit fizetni a tagoknak. Ha a kérését teljesítik, garantálja a színház tovább vezetését, ellenkező esetben képtelen arra.

Versényi Tibor azt javasolja, hogy a december 1-én esedékes 5000 aranykorona részletet adják ki azonnal Kardossnak és ne vonjanak le abból semmit.

„Tud adót fizetni, hiszen színházi bérlő“

Fejér Ferenc: Kardoss megérdemli, hogy vele szemben „gavallérosabb legyen a város. Ma, amikor 2500 korona egy tojás, nem várható, hogy a közönség lelkesen tóduljon a színházba. Ha telt ház van, akkor sem fedezi a bevétellel a kiadást, mert a színház kiesi. Ki kell bővíteni a nézőteret és olcsóbb helyarákat kell bevezetni. Olyan nagy áldozatokra, amelyeket Kardoss hozott, kevés más igazgató lenne képes.

Mint jellemző példát felhozta, hogy egy állandó színházibérlő kijelentette, nem bérel többet, mert az adóügyi tárgyalásnál valakinek már felhozták, — hogy tud adót fizetni, hiszen színházi bérlő.

Javasolja, hogy legalább a vígalmi adó felével szállítsa le Kardoss a helyárat, ezzel szemben engedjék el a vígalmi adót, a szubvenciót pedig szállítsák le a felére.

Kardoss: Ha a vígalmi adót elengedik, szívesen leszállítom a helyárat.

Magoss polgármester reméli, hogy moziengedélyt megkapja a város

Magoss György: Meg van a reményem hozzá, hogy a moziengedélyt megkapja a város. Remélem azt is, hogy a kultuszminisztériumból is kapunk segítséget. Ha volt 2 milliárd a külföldi turnéra Hegedűsnek, talán lesz a vidéki színházat támogatására is, különben bezárjuk a színházat.

Egyhangulag

Ezután szavazásra teszi fel a javaslatokat. — A bizottság, Markovics kivételével, egyhangulag elfogadja az előadói javaslatokat. — Ezután Balogh István pótitúrnagyát teszi fel az elnöklő polgármester szavazására, nevezetesen, hogy a vígalmi adót teljes egészében engedjék el. — A bizottság ezt az indítványt is elfogadja.

Sor került még annak a kérdésnek eldöntésére, hogy a városi tisztviselőknél milyen kedvezményt kell kapniuk a színházról. A bizottság kimondta, hogy Kardoss köteles a napiárból 33 százalékot engedni a városi tisztviselőknél.

A helyáratat mérséklék

Kardoss Géza az ülés befejezése után kijelentette, hogy a szükséges számadásokat azonnal megejtí és a vígalmiadókat elengedési arányának megfelelően a helyáratat az egész vonalon mérsékelni fogja. A közönségnek tehát ez lesz az első könnyítése a városi támogatásból, — hogy a színházi jegyek olcsóbbak lesznek.

Pullover különlegességek
Frank Edéné!

Berettyóújfaluban, Biharmegye ideiglenes székhelyén állítják fel Tisza Kálmán szobrát

A háboru miatt nem készült el a még 1913-ban megrendelt szobor -- Dr. Fráter László alispán közbenjárására befejezik az abban hagyott munkát

A régi nagy Bihar vármegye még 1913-ban elhatározta, hogy hatalmas szoborműben örökíti meg az ország és a vármegye nagy fiának, Tisza Kálmánnak emlékét. A törvényhatósági bizottság Szenygyörgyi Istvánt, a kitűnő szobrászművészt bízta meg a szobor megalkotásával, aki el is készítette a szobor gipszmintáját. A szobor ülő helyzetben ábrázolja Tisza Kálmánt, egy nő és egy férfi mellékalakkal. Mielőtt azonban a szobrot érbeöntötték volna, kitört a háboru és a gyönyörű művészi munkát befejezni nem lehetett. Sajnos, Nagyváradon most sem állíthatják fel a nagy államférfiu szobrát, mert Biharország ősi székhelye oláh megszállás alatt van.

Dr Fráter László alispán közbenjárására mégis érbeöntik Szenygyörgyi István művészi ihlettel megalkotott művét és a hat méter magas szobrot Berettyóújfaluban, Biharvármegye ideiglenes székhelyén állítják fel addig is, amíg eredetileg tervbe vett helyére: Nagyváradra kerül.

Dr Fráter László alispán a novemberi rendkívüli közgyűlésen tesz javaslatot a szobor felállítására. Berettyóújfalun egyik terének díszé lesz Tisza Kálmán szobra, amely a csuka vármegye székhelyén állandóan emlékeztetni fog egész Bihar vármegyére és a régi, boldog Nagymagyarországra.

„Pacallá“ akarta rugni a pénzügyőröket

A debreceni törvényszék rágalalmazásért pénzbüntetésre ítélte

Epstein Lászlót, a püspökladányi vasuti állomás hivatalnokát állította szerdán a kir. ügyészség a debreceni törvényszék Jeney tanácsa elé felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalalmazás vétségével vádolva. — Az eset előzményei a következők:

Püspökladányban 1925 augusztus 9-én este 6 órakor némi késéssel rohogott be a Biharkeresztes felől jövő gyorsvonat. A késés okát meg tudakolni kijött a mozdonyhoz Epstein László vasuti hivatalnok. A mint a mozdonyvezetővel beszélgetett, nagy zajra lett figyelmes.

Odament a vitalkozó esoporthoz, ahol is a vasutasok elpanaszolták neki sérelmüket. — Az történt ugyanis, hogy Fodor László és Scathmáry István pénzügyőrök egy Pusztai nevű vonatkísérőtől egy üveg el nem várt rumot lefoglaltak. Epstein erre olyasféle

kijelentést tett, — hogy „a pizkos pénzügyőröket pacallá kellene rugni. Pizkos emberek ezek mind, — mondotta — mert a többi ember zsirján élösködnek“.

Ezekért a kijelentésekért azután eljárás indult a nagyszáju vasutas ellen. — A tegnapi főtárgyaláson a vádlott kihallgatása alkalmával tagadta a vádat. Azt állította, hogy ő csak annyit mondott, hogy vele szemben nem lehetett volna így eljárni, mert az uraknál nagy hatalom van. Ezt a védekezést azonban a kihallgatott pénzügyőrök megcáfolták.

Dr Kádár István vád- és dr Helfersohn József ügyvéd védőbeszéde után a bíróság kihirdette ítéletét, mely szerint Epstein Lászlót hivatalból üldözendő rágalalmazásért 600 ezer korona pénzbüntetésre ítélte. — Az ítéletben a felek megnyugodtak, így az jogerős.

Hoór-Tempis Erzsébet hangversenye

Hoór Tempis Erzsébet, az énekkultúra igazi apostola, Debrecenben egyike a legszorgalmasabb koncertezőknél. Koncertjeit állandó, nagy közönség látogatja, nemcsak azért, mert igazi műélvezetet nyújt, hanem azért is, mert műsora izléssel s tudással van összeállítva; egész kis zenelexikona az énekeknek. Beethoven, Mozart, Schubert, Brahms, Wagner-től Korngold és Respighi-ig, a magyar szerzők közöttük a talentumos helyi szerző: Csanak Béla, szerepeltek műsorán, melynek minden számát kitűnő előadóképességgel s magas énekkultúrával énekelte. A közönség viharos tetszéssel ünnepelte kedvencét, nem egy számát megisméltette, tapssal, virággal elhalmozta. — Zongorán dr. Diczig Alajos kísérte művészi izléssel, finoman. — Helyes ujtás volt a dalok szövege magyar összefoglalása a műsorán, — de nem egyszerűbb lett volna mindjárt magyarul énekelni? Hiszen kitűnő magyar fordítások vannak!

A Templomegyesület hitvédelmi szakosztályának előadása

Mint ismeretes, a Templomegyesület hitvédelmi szakosztálya minden hónap első péntekjén gyűlést tart, melyen mindaddig igen értékes előadások hangzottak el úgy társadalmi, mint tudományos kérdések felől. Ez alkalommal tehát november 5-én délután 6 órakor a Kollégium dísztermében Hegedűs Kálmán segédlelkész fog előadást tartani. Előadása folytatása lesz annak az előadásnak, melyet nyáron tartott és amelyről annakidején lapunk hasábjain is bővebben írtunk. Akkor a testnek élők pazar vetésére és döbbenetes aratására mutatott rá, ez alkalommal pedig előadásának központi gondolata az az lesz, hogy „aki vet a léleknek, a lélekből arat örök életet“. — Az első előadás után értékesnek ígérkező eme második előadás iránt nagy az érdeklődés, melyre ezúton is felhívjuk olvasóink figyelmét — annál is inkább mert az előadás ingyenes.

Szívbetegék és érlelmeszedésben szenvedők

a természetes „Ferenc József“ Kersitíviz használata által könnyű és pontos bélműködést érnek el. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a FERENC JÓZSEF viz különösen igyvézésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Férfi és fiuruha

vásárlás előtt győződjön meg olcsó árainkról:

Téli szükségleti hosszú kabát	400.000
Atmeneti doublé	700.000
Fekete téli kabát bársonygallérral	900.000
Fekete téli kabát saál gallérral	900.000
Saálgalléros téli kabát plüsch béléssel	1,050.000
Fekete bőrkabát	1050.000
Barna bőrkabát	1,200.000
Férfi öltöny	500.000
Sport öltöny	1,000.000
Lengyel nadrág	300.000
Strux nadrág	150.000

Pantalló strapa nadrág 150.000 koronától kapható a

HAJDUSÁGI

férfi és fiu ruha áruházban

Piac-utca 67.
(Vármegyeházaival szemben.)

Veszélyben van a híres debreceni csizmadiaipar

**Beszélgetés a csizmadiaipar nehéz helyzetéről
999 miskolci csizmadiából már csak 128 üzi iparát, Debrecenben is csökken már a jövő csizmadiageneráció száma
A cseh ipar aspirációi**

Látogatás négyezer pár csizma birodalmában

Kedd délelőttjén a Csapó uccán. — A járda telve tarkaszoknyás asszonyokkal, kopott csizmás férfiakkal. A következő szekerek zörögnek. A boltajtókban álló kereskedők invitálják a vidékieket. Az egyik sokszoknyás asszony oda is kiált egy rőfösnek:

— Bejövök délután, rongyosok vagyunk, vásárolni akarunk.

— De hozzám jöjjön lelkem, mert én arról vagyok híres, hogy szeretem a rongyos asszonyokat. Rongyos asszony kell nekem, de csak olyan, amelyik a buza, meg a kukorica árával jön be a boltomba, érti már lelkem?! — Nálam nincs alku és nincs hitel.

Mindezt egy szuszra mondja a kereskedő s máris a boltjában szeretné tudni az asszonyt, aki oda igyekszik, ahová majd minden vidéki benéz őszkor, kedd délelőttjén: a nemes és tisztcsizmadi cseh hatalmas színebe.

A „Korona” épület udvara jó vidéki arcoktól mozgalmas. A csizmák birodalmának bejárata előtt csizmapatkoló asztalok, így van ez rendjén: a jó csizmára jó patkó illik, mégpedig tüstént. Mintegy ezzel pecsételik meg a gazdák a csizmavásárlás befejezett gondját s fáradsalmait.

Mert hát csizmát vásárolni van olyan féradalom, mint azt elkészíteni. A gazdának pedig külön őszi öröme is egyúttal az alkudozás, amelyet művészeti sikerült felfokoznia a csizmadiák nem kis bánatára, akiknek nemcsak az elkészítéssel kell bajlódniuk, hanem állniuk kell a harcot — furfanggal, rábeszélőképességgel — a vevővel szemben is.

A debreceni csizmadia cég hatalmas kirakódó színe nagy darab emléke a régi világból. Akár egy zászlóalj katonaság is elférne a hatalmas teremben, melynek kényelmes, szuette mestergerendái alatt négy-ötezer pár csizma vár eladásra.

Jólesően émyítő börszag és sokszáz ember a teremben, a csizmák pedig úgy lógnak le a rudakról, mint valami hatalmas fekete szőlőfürtök. A csizmák alatt végtelennek tetsző lócák húzódnak végig a terem két oldalán. Ezen ülnek a csizmadiák, meg a csizmapróbáló vevők. Utóbbi művelet is külön élvezete a gazdának.

Megfigyeltük egy csizmavásárló gazda utját a belépéstől kezdve a csizma árának lefizetése nagy pillanatáig. — Nyugodt lélekkel két kötetre menő szatirikus regényt lehetne írni a gazda tanulságos utjáról, melyet délelőtt tíz órakor kezdett meg s fél egy órakor végzett be, természetesen asszonya kíséretében.

Tartalmas látvány egy ilyen csizmavásárlás. A mi emberünk azzal kezdte, hogy végigjárta először az egész termet. Szemmel értékelt végig jó párezer csizmát. Ezután jött a kérdezősködés ut. Hogy is a csizma ára? Sikerült a gazdának kiszemelnie 5-6 csizmadiát. Nagy ne szaporítsuk a szót, tizenhét

pár csizma végipróbálása után — ami szószerint értendő — megállapodott az egyik pár csizmánál. Ez szintén szószereint értendő.

Boldogemlékü Mikszáth Kálmán tollával kellene rendelkezünk, hogy hiába ne essék eme pár csizma történetének megírásánál.

A felpróbálás előtt nagy tapasztalatra valló ujjmozdulatok mentek végbe a csizma külső és belső felületén. Kopogtatások a talpon. Ezután jött a felpróbálás. Öt pernyi lábmozdulatok után az asszony segített lehuzni a csizmát, hogy ő is tüzetes vizsgálat alá vegye. Ezután következett az alku, melynek eredménye számokban a következő: 300 ezerért vásárolta meg a gazda, amit a csizmadia 380 ezerre tartott. — Külön fejezetet kellene szentelni a pénz kifizetés szertartásos műveletének.

— Halálra van ítélve a csizmadia ipar — ezt egy tekintélyes külsejű csizmadia mondotta nekünk, akinek félórát kellett a Tiszántul legszebb szóvirágait ismételtetni, hogy eladjon pár csizmát 220 ezer koronáért egy antilop-

félcipős vidéki leánynak.

— Halálra van ítélve, uram, hogy ez így van, arról meggyőződhet.

— Az apám, akinek a nagyapja is debreceni csizmadia volt — folytatta informátorunk — arra tanított, hogy jó csizmadiának a felső szár árának háromszorosát kell kérnie a csizmáért, különben nem találja meg a számítását.

— Ma még a két és félszeresét sem akarja megadni a gazda. Nem is érdemes csizmát készíteni. A kereskedő jobb árat ad a csizmáért, mint itt egy vevő. A gazda azt mondja, hogy nincs pénze. Hát nekem honnan legyen, ha neki nincs?!

— Mihály napról Katalin napig tartana a szezonunk. A mostani, az minden, csak nem szezon. Ugy tessék szét nézni, hogy négyezer pár csizmát rakodtunk ki ma s alig fogunk eladni 200 párat, pedig kétszáznyolcvan vagyunk tagok a testületben. Ezekből 14 nem készít csizmát, csak azzal kereskedik. Kétszázhatvanhat pedig nem tudja a készítményeit kelleni eladni. Mi készpénzzel vásároljuk az anyagot,

aztán 360-380 ezer koronáért veszünk az olyan prima boxcsizmát, — ami nekünk 340 ezerbe van. 280-300 ezerért a zsirosbőr strapa csizmát, 200-220 ezerért az asszonycsizmát, 100-120 ezerért a gyermekcsizmát. Örülünk, ha 20 ezer korona haszon van a csizmán. De ezt is csak Katalin napig tudjuk elérni nagynehezen. Katalin nap után vége a szezonnak. Ilyenkor aztán féláron követelnék tőlünk a csizmát.

— Ilyen üzletmenet mellett miből élünk s miből fizessük az adót. Békében is alkudozott a vevő, de akkor legalább megadta a becsületes árat, most ugy kéne neki, potyába.

— Mi sem jellemzi jobban a mi nagy bajunkat, mint a híres miskolci csizmadia testület helyzete. Miskolc híres volt arról, hogy hosszú évekig 999 bejegyzett csizmadia iparos volt. Mivel ezer tagja nem lehetett a testületnek, csak kihalás révén juthatott új tag a testülethe. Ma 120 tagja van a Miskolci Csizmadia Testületnek.

— Ezek szerint Debrecenben van a legtöbb csizmadia, mi 280-an vagyunk önálló iparosok. De, hogy ez a szám megmaradjon, azt erősen képlem. Az én időmben még 170-en voltunk tanoncok, most alig van hatvan.

— A tetéjébe most azt halljuk, hogy vevő ügynökök mászkálnak az országban, ki akarják szimatolni a piacot, — hogy elárasszák azt silány és olcsó csizmákkal, meg bakkancsokkal.

— Na csak ide merjék betenni a lábukat, agyonverjük a gyalázatosokat — ezt már az informátorunk szomszédnője, egy csizmadia felesége mondta, — akinek harciasságában volt valami tiszteletreméltó büszkeség, olybá tűnt fel ez az asszony, mintha eleven szimbóluma lenne annak a sok panasznak, keserűségnek, amely itt gyülemlett fel a debreceni tradíciók egyik utolsó várában: a nemes és tisztcsizmadi cég hatalmas színeiben.

(Erényi Géza.)

Anyakönyvi hírek SZÜLETÉSEK.

A debreceni anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be:

Tar Mihály napszamos, fiu Mihály; Nagy Gábor csizmadiamester, leány Ilona; Karikó Gyula géplakatos, fiu Sándor; Tóth József géplakatos, fiu Jenő József; Bodó József vásárpénztári tisztviselő, fiu Attila József; Gudor Eszter cseléd, leány Erzsébet; — Kohn Ernő hitoktató, fiu Aladár; Némethy Imre kisbérő, leány Irma; Kátóna Vilma cseléd, fiu József; Szabó Róza háztartásbeli, leány Erzsébet; — Gyenge Margit háztartásbeli, leány Róza; Keisinger Ignátz npsz., leány Katalin.

HALÁLOZÁSOK.

A debreceni anyakönyvi hivatalnál a tegnapi nap folyamán az alábbi halálos eseteket jelentették be:

Kiss Róza ref. 13 éves, Keresztessy ucca 47.; Gyöngyösi Ferenc ref. 14 éves, Hencida; Jónás Irén ref. 5 éves, Derecske; Schültz Jánosné Mészáros Teréz rk. 63 éves, Apaffy ucca 16.; özv. Kovács Benjáminné Szabó Juliánna ref. 63 éves, Eötvös ucca 37.; Balogh Lajosné Barát Juliánna ref. 37 éves, Tákos; Mike Margit ref. 21 napos, Nyugati ucca 28.

Őszi ujdonságok
megérkeztek
Feldheim Imre posztóházába
KOSSUTH-U 6.

Mindenki nézze meg Debreczen legnagyobb férfi-, fiu ruha áru- házát, mert ott az alantl olcsó árban vásárolhat

Hosszu fekete télikabát Plüsch bélésel gallérral	1.100.000	szőrme kor.-161
Nehéz őszi Double felöltő	700.000	"
Barna bőrkabátok	1.100.000	"
Tartós férfi öltönyök	550.000	"
Sötétkék kamgarn öltöny	750.000	"
Fiu ruhák	250.000	"
Fiu téli kabátok	290.000	"

Mielőtt férfi, vagy fiu ruhát vásárol, saját érdekében okvetlen keresse föl a

Magyar Ruháipart

közvetlen a „Bika”-szálló épületében. Telefon 13-35.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

Csokonai színház műsora:

Csütörtökön, november 4-én *A furcsa háború*, operette D-10 bérlet

A furcsa háború

(Klasszikus röpriz.)

Strauss, a csupa kedély és hangulat bécsi muzsika klasszikusa, a ki operaházképesse tette az operettet a bécsi- és budapesti dalszínházakban, „*A furcsa háború*” a múlt század hetvenes éveinek színházi műsoraira írta. Ebben az operettben csak még inkább ragaszkodik a klasszikus zenei formákhoz, melódia-vezetéshez és hangszereléshez mint későbbi operettjeiben: a „Börögér”-ben és a „Cigánybáró”-ban. „*A furcsa háború*” zenéje olyan finom, mint a velencei csipke, — olyan zamatos, mint a tokaji bor s olyan színes, mint a szívárvány. Már pedig a pókhálószerű csipke nem való gyöles-ingre, a tokaji bor se való a homoki lőréhez szokott gyomorba s a szívárvány egymásbaolvadó színeinek szépségét sem tudja felérzékelni minden szem.

Aki „*A furcsa háború*” zenéjét, kórusal kísért magán- és többes szövegeit, az első felvonás műrűk kvintettjét, a második felvonás nagy szerelmi kettősét, s hatalmasan, ötletesen felépített táncos fináléját megérti, s megéli a művészi szépséget a híres „Meláni”-keringőben, annak ez a muzsika igazi gyönyörűséget szerez.

A librettó amolyan régi vágásu, becsületes történet, amelyből nagyon sok ötletet kikapartottak a modern operett-szövegírók, így például a helyettesítéssel kötött házasságok ötletét egész a „Hollandi menyekő”-ig és „Alexandrá”-ig.

A genai sereg Massa várát ostromolja, ahova belopózkodik álruhában Violetta özvegy grófné (Kolbay Idikó). — A grófnő utlevelet akar kihízelegni az ostromló sereg ezredesétől (Krompachi István), de az észreveszi a csalást. Miután pedig Violetta házassága már régen tervbe van véve a limburgi nagyherceggel, egy hamis sürgönyt fogalmaz, amelyben elrendeli a házasságot és, akadályozva lévén a megjelenésben, a helyettesítéssel az ezredest bízza meg. A házasság megkötetik, de nagy ravaszul hamis esküszöveggel, ami nem baj, mert a grófnő és az ezredes halálosan megszeretik egymást s így legálább megspórolják a darab végén az ünnepi lakodalom költségeit. A történet mellett párhuzamosan halad egy házaspár, Boldizsár tulipánhagyma-kereskedő (Tamás Benő) és felesége (Szilágyi Maresa) erősen próbára tett hitvesi hűségének kacagtató históriája is.

Az előadás és rendezés (ez Remete Géza érdeme) elsőrangú volt. Kolbay Idikó szépséges hangja ismét teljes diszpozícióban érvényesült, előkelően finom játékmodora minden vonalon győzött. — Játékban, énekekben méltó partnere volt a kiváló énekesnőnek Krompachi István. Meglepett bennünket Szilágyi Maresa, akinek hangja és énekelőadástudása bámulatos fejlődést mutat — s aki játékban most is nagyon ötletesen kedves volt. Kacagtatók a Tamás Benő jóízű mókái.

Szándékosan hagytuk utolsóknak Halassyt és Szigeti Jenőt, akik mindkettőn régi nagy operett-művészeinkre emlékeztető alakítást nyújtottak. Halassyt mint gardarancsnok e szezonban egyik leg-

nagyobb sikerét aratta ellenállhatatlanul művészi humorával. Szigeti Jenő pedig artisztikusan finom komikumával tartotta állandó derült ségben a közönséget.

Elismerésre méltó a karok működése — s dícséretet érdemel a zenekar, mely Müller Mátyás klasszikus izlésre valló vezénylete mellett ismételtelen bebizonyította öszszesének kiválóságát.

Sz. Z.

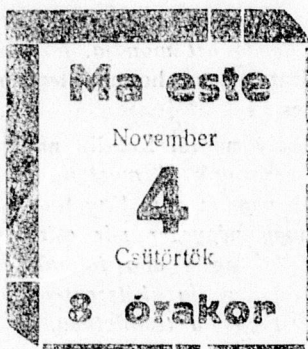
Színházi iroda jelentése:

Ma, csütörtökön délután 3 órakor újra

Elzevir

(Ifjúsági előadás.)

Erre az előadásra a diákok hozzátartozói is kaphatnak jegyeket a titkári irodában 15.000—25.000 koronáig. Mivel ez évadban utoljára adják az *Elzevir*t, nézze meg mindenki, a kinek még nem volt alkalma e poétikus, bájos darabban gyönyörködni.

Furcsa háború

másodszor. A tegnapi röprizen óriási sikert aratott.

Strauss János keringő-király klasszikus nagy operetteje. — *Kolbay Idikó, Szilágyi Maresa*. — Halasiné, mint ezredesné! — *Antók, Tamás Benő, Krompachi, Szigeti Jenő*.

Zsufolt ház lelkes közönsége tapsol az irodalmi becsü, idegrázó

Haláltánc

eddig előadásainak.

Holnap, pénteken Oláh Gábor bevezető értekezést tart Strindbergéről. Főszereplők: *Halasi Mariska, Thuróczy, Szigeti*.

Haláltánc

pénteken.

Az első két előadást zsufolt ház nézte végig.

Halasi Mariska, Thuróczy, Szigeti, Jegyeltvét.

Szombat este Lehár Ferenc népszerű operettje:

Luxemburg grólja

Kolbay I. (Angela), Szilágyi Maresa (Juliette).

Antók (gróf), Károlyi Vilii (Brisant), Halasiné (Kokozov grófné), Szigeti Jenő (Bazilovics herceg).

Vasárnap délután 3 órakor:

Akácfavirág

Pénteken: *Haláltánc!*

Pénteken: *Haláltánc!*

Pénteken: *Haláltánc!*

A t. bérlok szíveskedjenek az esedékes bérletösszegeket legkésőbb hatodikán a színházi irodában befizetni.

A mozgósínházak műsora:

URANIA: Megfagyott gyermek. Szécsi Ferkóval.

APOLLÓ: — Keringő királynő (Harry Liedtkevel.)

VIGSZÍNHÁZ: Bulwer klasszikus regénye nyomán, Pompei pusztulása. (A főszereplők: Várkonyi Mihály, Korda Mária és

Bernhard Geotzke.)

Jönnék: Péntektől — Apollóban: Szoknyás vőlegény, (Reginald Dan nyel.) Szombattól — Urániába: Csak felnőtteknek! Párisi patkány. METEORBAN, csütörtökön „A halálhíd”. Kalandor történet Harry Piellel a főszerepben és „Kisasszony a nyeregben”. 2 sláger egyszerre! Előadások 6 és 8 órakor.

Ma van a debreceni mohácsi emlékünnap

A végleges műsor

Csütörtökön este 8 órakor veszi kezdetét az Arany Bika dísztermében a debreceni Magyar Hadiműzeum Egyesület és a Vitézi szék mohácsi emlékünnapja amely iránt városzerte óriási érdeklődés nyilvánul meg. Az emlékünnap végleges műsora a következő:

1. Pappváry Elemérné—Szabados Béla: Hiszekegy. Előadja a városi dalárda. Karnagy Forrai István.
2. Dr. Magoss György polgármester megnyitó beszéde.
3. „Rákóczi a határon”. Előadja a városi dalárda.
4. Kisfaludy Károly: Mohács. Szavalja vitéz Garamszeghy Sándor, a Nemzeti Színház tagja.
5. Kuruc dalok.
6. Erkel: Bánk-bán bordala. Énekl Venczel Béla, az Operaház örökös tagja, zongorán kíséri Diezig Alajos

dr. — Szünet.

7. Szentgyörgyi Gyalokay Jenő ezredes, a Magyar Tudományos Akadémia tagjának előadása a mohácsi vészről.

8. Halévy: Zsidóné c. operájából.

9. Progni: Biboros áriája.

10. Mozart: Varázsfuvola operájából Sarastru áriája.

11. Mayerber: Hugenották c. operájából Marcel csatadala; énekl Venczel Béla, zongorán kíséri dr Diezig Alajos.

12. Vörösmarty Mihály: Szózat. Szavalja vitéz Garamszeghy Sándor.

13. Kölesey—Erkel: Himnusz: Előadja a városi dalárda. Karnagy Forrai István.

Jegyek 3 óráig kaphatók a Csáthy, Springer és Antalfy könyvkereskedésekben és előadás alkalmával a pénztárnál. A műsor ára 2000 kor.

Mikor a megugrott tanut a csendőrök vezeték elő

Ferujitási főtárgyalás a debreceni törvényszéken

Sziki Lőrinc, Béni, Imre bihar-tordai földművesek még 1921. októberében nagyszabású betörést követtek el községükben. Éjnek idején felfeszítették gazdájuknak: Ferenczi Károlynak magtárát és onnan 20.000 korona értékű búzát, rozsot és árpát fuvaroztak el.

A debreceni törvényszék pár évvel ezelőtt tartott ebben az ügyben főtárgyalást, s miután a lopás vádjá beigazolódott, a három Sziki testvért fejenként hat hónapi börtönrre ítélte. Ezt az ítéletet az ítéltábla, majd a Kuria is helybenhagyta.

A három tolvaj meg is kezdte a büntetésének leülését. Öt hónapot már letöltöttek, mikor a községben Boros Károly fiatal suhane azt a hírt kezdte terjeszteni, hogy nem a Sziki testvérek a bűnösök, hanem egészen mások. Ez alapon az ítélték hozzátartozói kérétek a ferujitást és a kérelemnek a bíróság helyt is adott.

A debreceni törvényszék pár hónappal ezelőtt kitzítte a ferujitási tárgyalást, amelyre természetesen elsősorban megidézte Boros Károlyt. A legény bejött, de a tárgyalás alatt a folyósóról megugrott. Így a tárgyalást el kellett napolni.

Tegnap azután újra megkezdtek a ferujitási tárgyalást. A tárgyalást dr Jeney Sándor tanácselnök

vezette, a vádat dr Kádár István kir. ügyész, a védelmet dr Révi Nándor ügyvéd képviselte. — Boros Károlyt a „mentőtánu” csendőrök vezették elő. — A főtárgyalás elején az elnök figyelmeztette Borost, hogy meg ne szökjék megint, mert akkor letartóztatják.

Az időközben szabadlábra helyezett vádlottak mindent tagadtak. — Következett Boros Károly kihallgatása, ami azonban meglepetéssel végződött. A legény ugyanis semmi újat nem mondott, hanem vallomásaival teljesen igazolta azt a tényállást, aminek alapján a Sziki testvéreket bűnösnek mondták ki.

Még pár tanut hallgatott ki a bíróság, akik szintén nem tudtak újat mondani. — A törvényszék ez alapon az eredeti ítéletet helybenhagyta. A három Sziki-fiut pedig visszaszállították a börtönbe, hogy a még hátralévő egy hónapot letöltsék.

Kiégett
Wolfram égőket
ujakra kicserélek ráfizetéssel.
Földes, Hatvan-u. 18

120 ezer koronáért nehéz kreppdechin divalaszineken kapható.
Horovitz Gyula divatruházában Debreczen, Ferenc József ut 42. szám

Gobelin, szmirna, kelin összes kézimunka anyagok,
gyapju-fonalak
legjobb minőségben és tartós színben
Füstös Dezsónél, Ferenc József-ut 2. (Nagytemplom mellett).

Gyászrovat

52v. KOVÁCS BENJAMINÉ
szül. Szabó Julianna életének 63-ik
évében, özvegyiségének 7-ik évében
hosszas szenvedés után elhunyt. —
Temetése ma csütörtökön délután
5 órakor lesz az Eötvös-utca 37-ik
számu gyászházából a Nagytem-
plomban tartandó gyászima után
a Kossuth-utcai temetőbe.

x Varrógép-javításokat szaksze-
rűen, gyorsan és olcsón eszközöl a
Singer varrógép részv. társ. Piac
u. 79. sz.

— Meglopták az állomáson. Né-
hány nappal ezelőtt Angyal Sámuel
szepespusztai tanító bevásárolni jött
Debrecenbe. Különböző élelmiszer-
cikkeket vásárolt össze és kiment az állo-
másra, hogy megvárja vonatát. A
másodosztályú váróteremben letele-
pedett és a csomagot maga mellé he-
lyezte a padra. A várakozás unal-
mában néhány percre kiment az állo-
más folyosójára s amikor visszatért,
meglepődve vette észre, hogy az élel-
miszereket feltéve csomagot ismeretlen
tettes ellopta. — A károsult tanító
azonnal a rendőrségre ment és felje-
lentést tett, amelynek alapján a nyo-
mozást megindították.

x Legtartósabb chamottje betétje
a Coburg kályhának van.

— A debreceni MANSz Erzsébet
énekkar nov. 13-án, este 8 órai kez-
dettel a Belvárosi vendéglő dísztermé-
ben műsorral, sorsolással, táncgal egy-
bekötött dalestélyt rendez az énekkar
fentartására. A műsor elsőrendű lesz.
Műsor után tea, büffé fog a közönség
rendelkezésére állani. Tánc reggelig. —
A teljes műsort a legközelebbi számunk
ban fogjuk közölni.

x Perpetuum és Kalor kályhák
raktára Sasvári Lajos cégnél.

— Meglopták a miskolci kaszinót.
A napokban vakmerő lopást fedez-
tek fel a miskolci Nemzeti kaszinó-
ban. A helyiség tatarozási és átren-
dezési munkálatai alkalmával derült
ki, hogy egyik szekrényből ismeret-
len tettes egy ezüstszerleget elloptott.
A lopás minden valószínűség szerint
nagyon régen történt, mert egy
esztendő óta senki sem nézett bele a
szerleget tartó fiókba. A lopásról ér-
tesítették a rendőrséget azonnal, —
mely a nyomozást megindította és a
lopásról értesítette a debreceni rend-
őrkapitányságot is, amely a nyomozá-
sba bekapcsolódott.

Felakasztotta magát a bátyja esküvőjén

Huszoneyéves fiatal ember öngyilkossága Hadházon

Hajduhadházi híradás: Vasár-
nap tartotta Mészáros László, a
hajduhadházi szeszfőzde vezetője
lakodalmát, amelyen résztvett az
egész család s így Mészáros László
András nevű 21 éves öccse is.

Mikor a tetőfokra ért a vigas-
ság, az ittas állapotban lévő Mé-
száros András eltűnt a mulatozók

közül. — Mikor már feltűnt hosz-
szu távolléte, a vendégsereg Mé-
száros András édesanyjával az
élen megindult a legény felkeresé-
sére. A padláson lelték meg. Fel-
akasztotta magát. Már nem lehe-
tet rajta segíteni. Halott volt. —
Tettének oka ismeretlen.

SPORTHIREK

Sorozatos óvások a BUSE ellen.

Sorozatos óvások futottak be a szö-
vetséghez, amelyben a DKASÉ és a
KIKSE megóvták a BUSE ellen elve-
szített bajnoki mérkőzéseiket, mert a
BUSE egyik játékos — Krakkenfeld
Zsigmond átlítóltag jogosulatlanul sze-
repelt. Krakkenfeld szabályszerűen le-
van igazolva a BUSE-hez, de az óvó
egyesületek szerint az igazolás nem
volt szabályos. Az érdekes óvások fő-
lött a jövő héten határoz az intézőbi-
zottság.

Keletmagyarország—Budapest

November 14-én kerül lejátszásra
Debrecenben Keletmagyarország és a
magyar amatőrválogatott csapat között
a Serlegdöntő mérkőzés. Ezen a napon
a labdarúgószövetség három válogatott
csapatot is akar szerepeltetni. Az első
garnitúra Belgrádban játszik, a másó-
dik Debrecenben, a harmadik pedig
Északon, a kerületi válogatott ellen. —
Ha a szövetség nem a legerősebb csapa-
tát küldi le Debrecenbe, úgy Kelet
könnyen megyerheti a mérkőzést és
ez esetben a szövetségi serleget is, ami
együttal a játékosok remek érdemjé-
zését is fogja jelenteni. A szövetség
mindenesetre a legjobb csapatát fogja
kiállítani az amatőrválogatottak ellen.

Rendezték a bajnoki sorsolást.

A bajnoki terminusok körül a sok
elhalasztás miatt rengeteg terminusvál-
tozás történt, úgy, hogy már alig lehe-
tet ellenőrizni a lejátszandó mérkőzö-
seket. Az intézőbizottság mai ülésén tisz-
tázta a terminusokat és azokat a követ-
kezőképen állapította meg:

- nov. 7. BUSE—DEAC,
KSE—NyTVE,
DVSC—KIKSE,
NyKISE—DTE (52 perc).
- nov. 14. Válogatott mérkőzés
- nov. 21. NyKISE—BUSE,
NyTVE—DKASE,
- nov. 28. NyKISE—DEAC,
DVSC—DKASE,
- dec. 5. DEAC—NyTVE,
DKASE—KSE,
- dec. 8. NyTVE—DVSC,
dec. 12. KIKSE—DKASE,
NyTVE—NyKISE,
- dec. 19. DEAC—DVSC,
KSE—NyKISE.

Kerületi staféta futóverseny Nyir- egyházán.

Kegyeleti staféta futóversenyt ren-
dezett a m. kir. honvédség Nyiregy-
házán, tízes csapatok részre, melyen
a sportegyesületek, katonaság és a
középiskolák, valamint a leventék
csapatai vettek részt. Összesen 17 csa-
pat vett részt a versenyben, amely
Nyiregyháza hazafias közönségének
lelkés biztatása közepette és izzó ha-
zafisága jegyében zajlott le, vitéz
Vén Zoltán százados nagyszerű ren-
dezésben. A hősök emlékoszlopánál
nagyszámu és lelkes közönség rőtta
le kegyeletét a nagy háboru elesett
hősei iránt. Sassi Szabó László gyö-
nyörűen felépetett s izzó magyarság-
gal mondott irredenta beszéde a leg-
méltyóbban illett bele a kegyeletos
ünnepségbe.

A versenyt a Debreceni Egyetemi
Athletikai Club csapata imponáló
fölénnyel nyerte meg, második a
csendőrség, harmadik a NyTVE csa-
pata lett.

Szerkesztői üzenetek

N. A.: A Chrysanthemum-ról
adott hangulatos ismertetését saj-
nos későn kaptuk kézhez, így —
halottak napja elmulván — a cikk
elvesztette aktualitását. Talán más
hasonló írást is kaphatnánk.

2008—1926. számhoz.

Versenyfárgyalási hirdetés.

1. A debreceni tüzerlaktanya
melletti vasbeton barakkok téli el-
helyezésre alkalmassá tétele céljá-
ból szükséges föld, kőműves és el-
helyező, ács, vas, asztalos, mázó, és el-
üvegező, kátránypapír fedés és vil-
lanyyszerelési munkák biztosítására
f. évi november hó 22-én délelőtt
10 órakor a fenti építési osztály
irodájában (Debrecen, Péterfiak lak-
tanya) nyilvános egységáras ver-
senyfárgyalás tartatik.

2. A munkálatokra voantkozó ki-
írási művelet, ajánlati ürlap, ter-
vek, költségek, a részletes szállítá-
si és munkafeltételek fenti építési
osztálynál (Debrecen, Péterfiak lak-
tanya) és pedig az összmunkákra
40.000 K (negyvenezer), egyes mun-
kákra munkanemenként 10.000 K
(tízezer) korona lefizetése ellené-
ben hétköznapokon 12-től 2-ig át-
vehetők, illetve ugyanott díjmen-
tesen másolatba vehetők.

Ugyanott megtudhatók a bánat-
pénz letételére és a szállítóképes-
ségre vonatkozó feltételek is.
Debrecen, 1926 november 2.

A m. kir. államépítészeti hivatal
kincstári építmények építési és
karbantartási osztálya Debrecen

Önkéntes árverési hirdetés.

Közhirre teszem, hogy a Debre-
ceni Cirokseprő és Kosárfonó-gyár
Rt. Debrecenben Hid-utca 8. számú
alatti telepen folyó hó 5. (ötödik)
napján pénteken délelőtt 10 órakor
közbenjöttöm mellett megtartandó
önkéntes nyilvános árverésen ár-
verés alá bocsájt mintegy egy és
fél waggon kiszáradt nyirfavessző
csomót.

Debrecen, 1926. november 3.

Dr. Lintner Sándor,
kir. közjegyző.

Króh Vilmos

Debrecen, Dégenfeld-tér 10. sz.

Minden versenyt kizáró
olcsó árban ajánl

Az összes kivitelű ruhaselymeket
Női és férfi ruhaszövetek és kabátkeimeket
Sifon, vászon, damask, fehérneműek és
teljes menyasszonyi kelengyék

A békeéveket is meghaladó
óriási választékban

Kész női és leányka kabátok
és külön mérték osztály!

Pullover ujdonságok
Selyem különlegességek

CSIPKE ÁRUHÁZ

Alföldi Takarékpálota
(Bika szállóval szemben.)

Külföldi csipke és női fehérnemű
ujdonságok. — A legjobb márkájú
harisnyákért minden szín árnyalatban,
párónként is felelősséget vállal.

Női, leányka és fiú szvetterek

Babi kelengyék és az összes TETRA
gyártmányok óriási választékban a közis-
mert olcsó árban,

Megnyilt!

Megnyilt!

A Simonffy ucca és
a Piac ucca sarok,
a városi bérházban

Brunner Gyula vezetése alatt a

Magyar Divatház

Női kész kabátok. Gyermekek- és női ru-
hák a legolcsóbban beszerezhetők. —
Mindennemű rőtös és női divat árukból
is olcsó és nagy választék.

Megnyilt. Megnyilt.

Könyvujdonságok

Kaphatók és megrendelhetők a „Méliusz” könyvkereskedésben, Ferenc József ut 26. sz. Telefon: 2-70.

I. Magyar könyvek: **Biró Lajos: Az élet arénája.** (Elbeszélés.) Ára 60.000 K. — **Laurids Brunn: Van Zanten kalandjai.** Ára 30.000 K. — **Conan Doyle: A köd országa.** (Spiritisztika regény.) Ára 45.000 K. — **Emőd Tamás: Nótám, jütyüm, citerdám...** (Kabaretdalok.) Ára 31.250 K. — **Fekete József-Váradi József: Széchenyi vallomásai és tanításai.** Ára 175.000 K. — **Henry Ford: Eiletem és működésem.** Ára 125.000 K. — **Paul Géraldy: Robert és Marianne.** (Színmű 3 felvonásban.) Ára 31.250 K. — **Rider Haggard: A tudás leánya.** (Regény.) Ára 50.000 K. — **Dr Hegymegi-Kiss Pál: A demokratikus magyar felsőházról.** Ára 50.000 K. — **Jack London: Mikor az Isten kacag.** Ára 40.000 K. — **P. Moraud: A gálans Európa.** Ára 45.000 K. — **Nitti: Bolsevizmus, fasizmus, demokrácia.** Ára 40.000 K. — **Mario Pue-cini: Megváltó bűn.** (Regény.) Ára 60.000 K. — **Ráskay Ferenc: A meg nem értett férfi.** (Regény.) Ára 50.000 K. — **Schnitzler: Almok éjszakája.** Ára 30.000 K. — **Sudermann: Énekek éneke.** (Regény.) Ára 150.000 K. — **Takáts Sándor: A magyar mult tarlójáról.** Ára 112.500 K. — **Varró Aladár Béla: Gyógynövények, mint házi szerek.** Ára 107.500 K. — **Vörösmarty Mihály kiadatlan költeményei.** Ára 37.500 K. — **Wells: Anna Veronika.** (Regény.) Ára 60.000 K.

Festékek

a legszebb színekben, a legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kaphatók

STERN festéktüzetben, PIAC U. 10. sz. Bikával szemben

Legolcsóbb, legévezetesebb szórakozás!

Eredeti Varta accumulatorok vezérképvele.

Rádióüzlet, Munkácsy-u. 14.

Szenzáció! Kelt új típusú 3 lámpás készülékünk, mely szelektivitás, hangerősség és tisztaság tekintetében utólrérhetetlen. Hangszóróval egész Európát veszi. Megjelent legújabb arjegyzékünk, komoly érdeklődőknek díjtalan.

Legolcsóbb butorvásár

Saját készítményű keményfa és teljes háló-, ebédli-, konyhaberendezések

Bálint Sándor

Kossuth-u. 5. sz. Lorántfy-u. 6. sz. Gambirinus átjáró.

Lipcsei összeköttetésem révén, győződjön meg áráim és áruimról.

Adler szüics

Debrecen, Batthyányi-u. 2.

Keresztiesi Sámuel elsőrendű a ur szabóság

Varga ucca 1. szám

Allandóan raktáron tart: **legjobb minőségű angol szöveteket,** melyből izléses elsőrendű ur ruhákat készít mérsékelt árakban.

Vegyileg tisztít

zsír, olaj, kátrány, petroléum pecsétet, férfi és női ruhát

WACHA Simonffy-utca 55.

Postai megbízást gondosan intéz.

A széninség dacára is kaphat azonnal valódi salgótarjáni minőségű fűtőszénét

Elsőrendű tüzelőanyag, teljesen pótolja a porosz kőszénét. — Kizárólagos képviselő:

Schuschitzky János és Társa cég

Debrecen, Szent Anna ucca 7. Telefon 12-48, 12-62.

Sodronyágybetétek 160.000 K-ért

Vaságyak stb. elsőrendű gyártmány, gyárt árban csak Sesztina Lajos és Tóth Gyula vaskereskedőknél, vagy közvetlen a szerezhető be. Kívánatra kedvező fizetési feltételek

Vasbutorgyár R.-T.-nél

x Fehér és ajour himzésre a varrógépen teljesen ingyen tanítja meg vevőit a Singer varrógép részvénytársaság Debrecen, Piac-u. 79.

Sodrony-ágybetétek

legjobb minőséget készít

NEUMANN

PETERFIA-UTCA 17.

Kovács Gyula

tűzifa- és szénkereskedő. — Telefon: 4-64

Allandóan a legszolidabb árban beszerezhető

őles és aprított tűzifa

fülgy és bükk anyag.

Debrecen, Károly Ferenc József-ut 18b. István-malommal szemben

APRÓ HIRDETÉSEK

- LEVÉLEZÉS**
- KOR NEM HATÁROZ
- jelgére levél van a kiadóban. 126
- ALKALMAZÁST NYER**
- KOMMENCIOS
- majort keresek felnőtt fiaival együtt január elsejére. Nyíl ucca 34. 72
- HARSÁNYINÁL
- felvétetik egy pár pénzes tanuló Eötvös ucca 11. sz 87
- CIPÉSZ
- segéd hétszamos felvétetik Révész Csapó 99. 86
- JOBB
- családból ügyes leányt bejárónak felveszek — Rákóczi 11. kerületpület. 21
- KAUCIOVAL
- felveszek fűszer és esemege kereskedésbe szak-képzett üzletvezetőt és két tanuló fizetéssel. Toka. Szent Anna 1. 34
- FÜSZERKERESKEDŐ
- tanulót felveszek. Horzsnámy, Eötvös ucca 11. 87
- MINDENES
- főző 3 tagu családhoz, december elsejére felvétetik. Bethlen 54. 7
- GAKORLOTT
- tűzőző felvétetik állandó munkára. Értkezni lehet Krausz Ignácz cipőraktára, Debrecen, Egyháztér 3. szám, 89
- EGY
- jómunkás borbélysegéd felvétetik. Attila tér 5. — Szugel. 90
- GYAKORLOTT
- masamód azonnal felvétetik. Kalapüzem, Piac 9. 107
- FELÜGYELŐ
- felvétetik a síkfenékű intézetben. Igazolmányos altisztek előnyben részesülnek. 92
- KIFUTO
- fiu jó családból, fizetésel felvétetik. Közszükségletű Áruház. Csapó ucca 9. szám 197
- MANIKURÓZÓNÓT**
- felvesz Czeglédi fodrász. Csapó ucca 54. 128
- MAGYARSZABO,**
- kintmunkás, azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 110
- BEJÁRÓNÓT,**
- keresztényt, megbízhatót, keresek. Forrai, Boldogfalva ucca 26. 111
- ELSŐRENDÜ**
- férfi munkaeót felvesz Sula István női divatterme, Bethlen 23. 121
- MUNKÁSOKAT**
- felveszek faaprításhoz. — Vörösmarthy 30. 133
- ALKALMAZÁST KERES**
- ÜGYNÖK**
- helyben, vidéken bevezetve, állást keres. Cim a kiadóban. 99
- ÁPOLONÓ**
- hosszabb gyakorlattal — éjszakai betegápolást elfogad. Cim Apaffy ucca 53. 106
- BÁRMILYEN**
- irodai alkalmazást keres jó írásu fiatalember, ki gyorsírásban jártas. Cim a kiadóban. 120
- HÁZVEZETŐNÖNEK**
- ajánlók közepkorú vidéki intelligens magános nő, vidékre, magános gazdálkodóúrhoz. Cim a kiadóban. 26
- ÉJANUÁT**
- SOFFÖR**
- vizgára szakszerűen, — műhelygyakorlattal csak Kiss gépműhely sofföriskolája készít elő, díjtalan állásbabevezéssel. Erzsébet ucca 20. 1594
- ZÁLOGHÁZ**
- Hunyadi ucca 14. Folyó-sít kölcsönöket ékszerekre, ezüstneműekre, ruházati cikkekre s mindenféle kereskedelmi árukra, továbbá zongorákra, szőnyegek, autókra és kerékpárookra, hatóságilag engedélyezett minimális annal mellett Üzleti órák délelőtti 8-tól délután 6-ig. 000

Férfi öltönyöket

a legújabb divat szerint készítik felelősséggel, 430.000 koronáért. — Ugyiszintén felöltöket s téli kabátokat a legjutányosabban. o o

Szabó István uri szabó, Timár-u. 2.

Elsőrendű kárpitos

Szabó József Varga ucca 1. szám Szent Anna ucca sarok.

KÉSZ HENCSEK RAKTÁRON. —

TEJ,

30—40 liter, — állandó szállításra — megrendelhető: Monostorpályi ut 46. 1962

FIGYELEM!

Győződjön meg árán és minőségéről és munkám artósságáról. Minden adott munkáért és anyagért felelek. Női talpasok 30. férfi 35 ezer Női fejtelés 85, férfi 95 ezer. Férfi és női cipők Jung, Simonffy ucca 57. üzlet. 1a

FILC

és bársony kalapok — nagy választékban, olcsón szerezhetőek be. — Matta Anna, Csemeteri u. 10. 41E

VILLANYMOTORT

újrat és használat fel-szerel, javít, újra teker-csel. Accumulátort tölt, javít megbízhatóan a 26 éve fennálló Földvári Debr. Első Elektrotechnikai gyár. Széchenyi-ucca 55. Telefon 168

PÁRISI

divat szerint öltözködik ma minden úrnő. Őszi ujdonságok pedig párisi divat szerint — csakis Bálint Margit szalonjában készülnek Kabátok 400 ezer (32 pengő), kosztümök 300 ezer (24 pengő), és ruhák 100 ezertől (8 pengő) készülnek. Péterfia ucca 60.

MANIKURÓZTESSEN

Parfümerie Honában — Degenfeld tér 2. Egy manicűr 5 ezer korona, első rendű munkaeókkal, 100 ezer korona vásárlásra ingyen adunk manicűr bérletet. 27a

AROMAS.

zamatos parfümök készí-tésben a legjobb parfüm-és illat. Degenfeld tér 11. szán 1183

JUNGREISZ MARI

női kalap üzlete Arany János ucca 37. 1614

SZOPTATOS

dadának gyermek nélkül elmegyek Halvan u. 13. 6

SIRKÖVEK
működő, természetből
olesón kaphatók Deb-
receni Műkőgyárnál.
Fürdő-utca 2. 16a

MOSÁST,
szalagot vállalok olesón.
Nyíl ucca 21. 1

JOMINÓSEGÜ
esetlegla és cserép kapha-
tó a Tóth és Sebestyén
téglyagyárban Kishegye-
si út. Eladása Debreceni
Műkőgyár, rt.

Alma vásár.
Elsőrendű fajalma,
kicsinyben és nagy-
ban kapható. Lebo-
vits, Hatvar-utca 48.

BÁRSONY
kalapok olesón besze-
rezhetők. Gyors alakít-
tás. — Csobán, Csere-
pes utca 16. 1708

TÖLGYFA,
felvágva, — hazaszál-
lítva: K 49.000. Rákóczi
18. szám. 1857

ELŐRAJZOLÁSHOZ
megérkeztek a legújabb
stilszerű sablon minták
nagy választékban. —
Pontos és tiszta munka.
Fazekas előnyomda és
kézimunka üzlet, Szent
Anna 6. 3a

Könyvelését
szakszerűen elvégzi,
összes levelezési,
adófelbebeszési, for-
galmi és fényüzési
adóügyeit elintézi a
Könyvviteli Szak-
iroda (Kandia-u. 4b.)
Telefon 518. 61

SZENET
fűtésre — csak berenteit
használg. Tiszta sa-
lavmentes, szaktalan, leg-
egyszerűbb sparhobban is
elsőrangban ég. Házhoz
szállítva g-kén 42.000. —
Telefon 13.47. 29a

SZARAZ
földy és búkkfa, valamint
poros kőszén, legolcsóbb-
ban kapható Grünfeldnél,
Csapó utca 16. Telefon
0-82. 50a

Tölgyfa fölvágva,
házhoz szállítva má-
zásánként K 50.000.
Megrendelhető Var-
ga-utca 11. 119

ARANY
karika gyűrűk, pontos
órák, ékszeres legjutá-
nyosabban Stassik és
Blattnernél, műorás és
ékszerész, Csapó utca
12. Nagy javító műhely
22a

Mérlegképes
könyvvitelt kiképezi
a Könyvviteli Szak-
iroda, (Kandia utca
4b. Beiratkozás no-
vember 4-én 60

Svájci tejvő
Tejvő. Gambriussal szem-
ben. Kifűtő reggeli, tiz-
zós, — szonma, vacsora, —
mindenfélre teljes kielé-
tést. Iztelen olesón. 51

MÁRVÁNYMOZAIK
cepanlapok, betonárak,
építési anyagok a legol-
csóbban beszerezhetők a
Debreceni Műkőgyárnál,
Fürdő utca 2. szám.

**Tűzelésre igen al-
kalmás tengeri csu/-
ka mázásánként tíz-
ezer koronáért kapha-
tó. Közraktár, Hid
utca 16. 76a**

BIRO
ruhafestő plüssözése és
gouvrierözése áll a leg-
jobbban. Bika udvar és
Péterfia utca 30. 16a

Fehérnemű
varrást elegánsat s
egyszerűt, valamint
javítást vállal Dózsa
Lászlóné, Kul-u. 62

JO
ház koszt kapható — és
ugyanott meleg kávé —
friss kalácsal, Vár utca
2. Fésűsné. 112

HO ÉS SÁRCIPÓ
szakszerű javítása Simon-
ffy utca 16. Nagy műsze-
résznél. Telefon 6-63. 5a

BÁRSONY
kalapok raktáron. Átalaki-
tás 50.000 K. Péterfia 26,
szám. Kalapszalón. 47

ABLAKOK
minden nagyságban, ké-
szten kaphatók. Blattner
Kálmán ablakgyártási le-
lepén. Szív utca 14. 25

SZEN
kifűtőn ég. szagatlan,
44.000 kor. mázásánként,
hazaszállítva. Tűzifa fel-
aprítva, bük és tölgy leg-
olesóbb napi árban. —
Apirói utca 6. Telefon
12-01. 20

TÖLGYFA,
fölvágva, házhoz szál-
lítva, — mázásánként
K 50.000 megrendel-
hető: Varga utca 11.
1880

KITÜNŐ
házi koszt, kihordásra is,
kapható jutányos árért.
Vigkedvő 28. 28

VACUUM
benzint. Gargoyle Mobiloil
olajat használjon. Grün-
berger és Glück föleraka-
tatól. 7a

SZÉPEN
mosók, vasalók, uri ház.
hoz is megyek. Simonffy
utca 37. szám, az udvar-
ban. Örsi Gyuláné. 116

HO ÉS SÁRCIPÓ
javítást olesón és szak-
szerűen végez Bodnár és
Kovács műszerész Csapó
76. 4a

TÖZIFATELEP
legelőnyösebb, —
I forrása Erdélyi úti
a Behozatali rt. Tele-
on 12-50. és 19-93.

LEGUJABB
bársony kalapok 130
ezer koronáért alakítá-
tok a legolcsóbban, sze-
rezhetők De. Turynánál,
Pacsirta 41.

ÜGYES
varrónő házakhoz a j
kozik. Hatvan utca 33.
Keresztépület, egész hátul

VARRODÁMBAN
tanítók szabni, varrni —
rövid idő alatt. Minden-
féle alsó és felső ruhákat
jutányosan vállalok. Er-
zsébet utca 54. 134

MOTORRAL
favágást jutányos árért
vállalok bármilyen meny-
nyiségben. Vörösmarthy
30. 132

HENCSEREK,
diványok, matracok és
paplanok kaphatók, Er-
dődnél, Simonffy utca
13. Javításokat elfogad. 6a

NÉMETÜL
tanít gyorsan, alaposan,
olesón, születt német
tanerő. Darabos utca 7. 14

KERESEK
februára 1—2 szobás, —
mellék helyiséges lakást.
Mirgay építész, Darabos
utca 41. 101

SZOBÁ
kiadó, esetleg teljesellá-
tással. Péterfia 47. 98

HOMOKKERT
Harsányi Gusztáv utca
14. számú egy szoba, —
konyha, lelépéssel kiadó. 00

EGY
szoba, konyhás lakás, le-
lépéssel azonnal átadó.
Eröss Lajos utca 15. 91

EGY
szoba, konyha elcserele-
dő. Kórház utca 15 szám
1901

ÁTADO
egy szoba. Kócs 28. alatt
Értekezhetni Piac utca
42. szám, Pannonia por-
tásnál. 93

KERESLET
HASZNÁLT
lisztes, korpás és rizses —
zsákokat vesz bármilyen
mennyiségűt a legmaga-
sabb árban. Weisz, Eöt-
vös u. 38. 3a

KERESEK
tizenötre vagy azonnalra
egy szobás lakást, lelépés
nélkül a városba. Cim a
kiadóban. 105

HENTES
és mészáros üzlethez —
pénzes társat keresek, le-
het nagyobb tőke is. Cim
a kiadóban. 129

LAKÁS

EGY
butorozott szoba, kony-
hahasználattal november
15-re kiadó. Csap 23. 123

BUTOROZOTT
szoba két ur részére ki-
adó. Ajtó utca 26. 3

SZÉP
nagy szoba, konyha, lelé-
péssel azonnal átadó. —
Pesti utca 53. 100

KIADO
egy uccai butorozott szo-
ba, fiatal párnak is alkal-
mas. Ugyanott házmester
felvétetik. Maróthy Gy.
utca 21. K

EGY
hentesnek alkalmas bolt-
helyiség, továbbá 1 szo-
bából, — előszobából és
konyhából álló lakás —
nov. 15-től kiadó. Gazdák
Sütődéje, Bözörményi út
15.

KIADO
Bözörményi út 19. szá-
mu háznál azonnali beköl-
tözéssel 1 szoba, konyha
hárommillió lelépéssel —
havi 300 ezer kor. bérért,
villamosmegállónál. 115

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott szoba kiadó —
havi 200 ezer koronáért.
Tócskerti, Faiskola utca
7-g. Polgáriné. Sz

AZONNAL
beköltözhető szoba, kony-
ha, sepi. Ugyanott egy
hentesüzlet. Értekezhetni
Gróf Tisza István utca 6.
Homokkerti. 137

UCCAI
butorozott szoba kiadó.
Érdeklődni délutáni órák-
ban. Burgondia utca 16.
118

RÁKOCZI UCCÁN
azonnal kiadó két szoba,
konyha, fürdőszoba, sepi
lelépéssel. Értekezni Stei-
ner ügynökség. Piac 19.
136

KÖZPONTBAN
két vagy három szobás
lakást keresek. Lelépést
fizetek. Ajánlatot „Jó la-
kó” jellegre kérek a kiadó
ba.

EGY
szoba, konyhás lakás le-
lépéssel azonnal átadó.
Eröss Lajos utca 15. 1901

KÉT
egymásbanyiló butorozott
szoba, irodának vagy or-
vosi rendelőnek alkalmas
azonnal kiadó. Püspöki
palota, földszint 21. 43

LÉGFÜTESES
különbejárattú szoba ki-
adó. Verbőcy u. 4. III. e.
5. 64

KIADO
nagy uccai szoba konyhás
lakás, november elsejére,
lelépéssel, jobb igények-
nek is megfelel Jánosi uc-
ca 70. Csapókert. K

BUTOROZOTT
szobába két úri ember —
lakást kaphat azonnal —
Veres u. 20. 73

KIADO
butorozott szoba vagy
bútor nélkül, hátulsó emü-
let, Péterfia út 40. 27

ÜZLET, - RAKTAR
JOFORGALMU
helyen több helyiségből
álló vendégli azonnai át-
adó Nyugoti u. 14. 82

FÜSZERÜZLET
áruval, berendezéssel és
lakással eladó. Telekí uc-
ca 17. 113

TÖZIFATELEP
teljes fűrészelő és aprító
berendezéssel, szinnél, —
irodaépülettel, összes rész
vényeivel adósságmenten
eladó. Cim a kiadó-
ban. 54a

EGY
üzlethelyiség a Csapó uc-
cán azonnal kiadó. Cim a
kiadóban. 138

ELADÁS
ELADO
elsőrendű pedálos cimba-
lom. Bercsényi utca 93.
19

HÁLOSZOBA
lakásban még nem állott
vadonatúj, komplett, fe-
hér teliháló, eladó. Megle-
kinthető Darabos utca
13. II. lépcső. 3

ELADO
egy henteszekerhez való
pléhes oldal és aldeszka.
Egy nagy mázsa és egy
kétmázsás zsiroshordó. —
Cim a kiadóban. 40

HÁROM
szobás új lakás, mellékhely-
iségekkel, udvarral, no-
vember 1-re kiadó. Érte-
kezni Katztelep 28. sz.
1325

ALKALMIVÉTEL
folytán feltűnő olesón el-
adó ebédlok, lakók, divá-
nyok, hintaszék, hencser-
takaró, tükrök, jégseke-
rény, matracos, fotelek,
tűzelszerelvények és kü-
lönféle butorok. Széche-
nyi 6., Kleinnál. 1734

VADÁSKUTYA,
fiatal eladó. Hatvan utca
36., keresztépület.

GYERMEKÁGY
sodronnyal, rézdísszel —
eladó. Zöldfa utca 8. B3

ÓTLAMPÁS
rádió 2.500.000 koronáért
ötven darab Jókai könyv.
Egy jó patkányfogó kutya
és egy tükrös mosdó —
márványlappal eladó. —
Apaffy utca 16. 124

KORCSMÁROSOKNAK
szerző rizling bor van el-
adó, kisebb és nagyobb
tételben. Széchenyi utca
6. Keresztépületben. 131

ELADO
Jaguetöltőny, fekete csi-
kos nadrággal, magas
alakra. Steiner ügynök-
ség, Piac utca 19. 135

KÉT
jókarban levő stráfszekér
eladó. Gazdák Sütődéje,
Bözörményi út 15. 198

BURONYA
100 kiló vételnél 60.000
korona. Széchenyi utca
41. 97

ÚJ
kerékpár, dinamó lám-
pással, fűszerrel —
1.700.000 koronáért eladó
Késszép! Kálmintér 5.
114

INGATLAN
ELADO
Hajnaügyében 90 kat.
hold I. osztályú fekete —
föld kedvező fizetési fel-
tétel mellett, kat. hold-
danként 28 mm. buza. —
Bővebbet Piac utca 41.
szám alatti Ingatlanfor-
galmi irodában. 2a

AZONNAL
eladó családi viszonyok
miatt egy ház. Egyszoba,
előszoba, konyha, kama-
ra, mellék helyiségekkel
felkerített udvar. Jó sző-
lővel, nemes gyümölcsfák-
kal, azonnal beköltözhető
lakással. Ára 45 millió és
több kaptár méh egyen-
ként is eladó, Ujkerti, Je-
rikó utca 43. szám. 102

BERCSÉNYI UCCA
15. számú ház eladó. Két
szoba, konyha átadó, 50
millió. Értekezni Telekí
utca 57. szám. 117

HÁZ
Csapó utca 56. szám —
modern, átadható 5 szo-
bás lakással, üzlethelyisé-
gekkel eladó. Értekezhet-
ni dr. Révi ügyvédnél, —
Deák Ferenc 11. 122